

خشن ترین حادثه عصر مشروطه

۳ تیر ۱۳۹۵ ساعت ۱۲:۴۸

حادثه به توپ بستن مجلس که از خشن ترین مقاطع حوادث عصر مشروطه بود، نقطه اوج خصومت نظام استبدادی قاجار با مردم بود. این حادثه در دومین هفته رئیس الوزرائی میرزا احمدخان مشیرالسلطنه و در شرایطی که محمدعلی شاه با راهنمایی نظامیان روس نقاط مختلف تهران را به ستاد عملیاتی خود علیه مشروطه خواهان تبدیل کرده بود، رخ داد.

روز دوم تیر ۱۲۸۷ ساختمان مجلس شورای ملی توسط قزاقان مسلح روس با توپخانه هدف حمله قرار گرفت و آسیب دید. این حادثه در دومین سال سلطنت محمدعلی شاه قاجار و در شرایطی که مجلس شورای ملی اولین دوره تجربه قانونگذاری را پشت سر می گذاشت، اتفاق افتاد.

حادثه به توپ بستن مجلس که از خشن ترین مقاطع حوادث عصر مشروطه بود، نقطه اوج خصومت نظام استبدادی قاجار با مردم بود. این حادثه در دومین هفته رئیس الوزرائی میرزا احمدخان مشیرالسلطنه و در شرایطی که محمدعلی شاه با راهنمایی نظامیان روس نقاط مختلف تهران را به ستاد عملیاتی خود علیه مشروطه خواهان تبدیل کرده بود، رخ داد.

محمدعلی شاه که از زمان مرگ پدرش (مظفرالدین شاه) مایل به هیچگونه سازش و مماشات بارهبران نهضت مشروطه نبود، عملاً روبه روی مردم، مشروطه خواهان و نمایندگان مجلس قرار گرفت. او پس از ۲ سال مقاومت در برابر مشروطه، سرانجام در خرداد ۱۲۸۷ برنامه خود را برای سرکوب مشروطه خواهان به اجرا درآورد. وی یکی از درباریان - مشیرالسلطنه - را که کاملاً مطیعش بود به صدراعظمی برگزید. مقام وزارت جنگ را نیز به میرزا حسین پاشاخان امیربهادر سپرد و لیاخوف - سردار روسی - را به فرمانداری نظامی تهران منصوب کرد. با این انتصاب در اولین روزهای تابستان ۱۲۸۷، نقاط حساس تهران به تصرف نظامیان قزاق تحت فرماندهی افسران روسی درآمد. اطراف میدان بهارستان و مدرسه سپهسالار محاصره شد و توپخانه و سواره نظام در مقابل مجلس مستقر شدند. تمام روزنامه ها توقیف شدند و جنگ بین قوای قزاق و مشروطه خواهان آغاز شد. روز دوم تیر ۱۲۸۷ که ساختمان مجلس به توپ بسته شد، اوج جنگ بود. این جنگ که در ساعات ظهر فروکش کرد، ۳۰۰ کشته و ۵۰۰ زخمی به جای گذاشت. بسیاری از بازداشت شدگان در باغشاه تهران به زنجیر کشیده شدند و تعدادی از وعاظ، روزنامه نگاران، نمایندگان مجلس و سیاسیون به قتل رسیدند و تعدادی از آنان نیز به سفارتخانه های خارجی پناهنده شدند. حادثه دوم تیر سبب انحلال مجلس اول و به هم ریختن اوضاع تهران شد، ولی قیام هایی در تبریز، گیلان، اصفهان، مشهد و نقاط دیگر رخ داد. با این همه، استبداد صغیر دوامی نداشت و در کمتر از یکسال عمر حکومت محمدعلی شاه قاجار به پایان رسید. روز ۲۵ تیر ۱۲۸۸ تهران به تصرف مخالفان محمدعلی شاه درآمد و در پی این واقعه شاه به اتفاق اعضای خانواده و صدها قزاق مسلح به باغ سفارت روسیه در زرگنده پناهنده شد و شورای ۲۲ نفره ای که بعدها تشکیل شد، محمدعلی شاه را از سلطنت خلع کرد.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/21070/مشروطه-عصر-حادثه-ترين-خشن/>